

Werkprogramma Algemene Energieraad 2011

Het werkprogramma van de Algemene Energieraad 2011 is beknopter dan vorige jaren om ruimte te kunnen bieden aan een nieuw kabinet om vragen toe te voegen

Energiemarkten zijn de afgelopen jaren sterk veranderd. Aan de ene kant is sprake van een toenemende internationalisering. Markten integreren en beleid wordt in toenemende mate in Brussel in plaats van Den Haag ontwikkeld. Aan de andere kant is sprake van decentralisering en opkomende lokale initiatieven, in het bijzonder op het gebied van duurzame energie, energiebesparing en smart grids. Deze twee ontwikkelingen worden geadresseerd in het werkprogramma. Net als voorgaande jaren wordt er in de uitwerking en uitvoering van het werkprogramma actief gezocht naar samenwerking en afstemming met andere adviesraden en -organen.

In 2010 is een tweetal adviestrajecten gestart dat begin 2011 zal worden afgerond. Dit betreft ten eerste een advies over de wereldwijde ontwikkeling van **onconventioneel gas** en de gevolgen daarvan voor het Nederlandse gasbeleid. Alle signalen wijzen erop dat deze gevolgen voor de gasmarkt en het Nederlandse gasbeleid ingrijpend zullen zijn. Dit advies zal naar verwachting begin 2011 afgerond worden.

Daarnaast werkt de AER aan een advies over meer verplichtingen als alternatief voor subsidies, met name voor energiebesparing in de gebouwde omgeving en duurzame energieproductie. Dit advies over **beleidsinstrumenten** zal naar verwachting begin 2011 afgerond worden.

- **Internationaal energiebeleid / Europa:** Het is duidelijk dat energiebeleid en -markten in snel toenemende mate meer Europees worden (consolidatie op de Europese energiemarkt, liberalisering, marktkoppeling, milieu-randvoorwaarden, CO₂-reductie en ETS, infrastructuur, Europese regelgeving en Europese doelstellingen, onderzoek & innovatieprogramma's). Bedrijven en Europese Commissie formuleren een langetermijnstrategie. Het ontbreken van een internationale consensus op het gebied van klimaatbeleid is hierbij van grote invloed. Hoe kunnen de Europese visies, strategieën en road maps verbonden worden met het nationale beleid? Welke ontwikkelingen zijn te verwachten van het Europese beleid en hoe kan Nederland hierop inspelen?
- **Lokaal energiebeleid / decentrale energieopwekking:** De opwekking van duurzame energie heeft veelal een decentraal karakter. Er lijkt een trend te zijn naar een meer decentrale energieopwekking. Gaat deze trend zich doorzetten, ook bij het streven naar een CO₂-vrije economie? Wat zijn de langetermijn invloeden op kosten, concurrentie en de rol van grote spelers in de markt. Moeten (lagere) overheden een stimulerende rol spelen en welke rol is dat. Wat is de rol van de verschillende overheden in deze ontwikkeling. Dezelfde vragen spelen aan de vraagzijde van het energiebeleid, denk bijvoorbeeld aan energiebesparing en ruimtelijke ordening.
- **Flexibiliteit.** Blijvend aandachtspunt is de flexibiliteit in de energievoorziening. Op het gebied van de productie, de vraag en de infrastructuur moet en kan de flexibiliteit verder

vergroot worden. Welke maatregelen zijn het meest belovend op korte en op lange termijn. Wie zijn hier de actoren? Welk beleid zou hiervoor ontwikkeld moeten worden en wat moet de rol van de overheid zijn?